

UCHWAŁA Nr XXX/262/14

Rady Gminy Dźwierzuty

z dnia 6 lutego 2014

w sprawie uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Dźwierzuty na 2014 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym /tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591, z późn. zm./ oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: (Dz.U. Z 2012 poz. 124 z późn. zm.) Rada Gminy Dźwierzuty uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się gminny program przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy Dźwierzuty na 2014 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dźwierzuty.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 01 stycznia 2014 roku oraz podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Sawicki

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr XXX/262/14

Rady Gminy Dźwierzuty

z dnia 6 lutego 2014r.

GINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

NA ROK 2014 NA TERENIE GMINY DŹWIERZUTY

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 stanowi uszczególnienie działań realizowanych przez Gminę Dźwierzuty w oparciu o Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Z 2012 poz. 124).

WSTĘP

Problem narkomanii to problem społeczny dotyczący wszystkich środowisk, często związany jest z innym uzależnieniem w tym przede wszystkim alkoholem. W ostatnich latach znacznie wzrosło wśród młodzieży zainteresowanie wszelkimi środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi i innymi środkami ogólnie nazywanymi narkotykami. Mając świadomość istniejących zagrożeń, należy podjąć wszelkie działania, zwłaszcza profilaktyczne, zmierzające do ograniczenia rozpowszechniania narkotyków. Najskuteczniej problemy społeczne są rozwiązywane na szczeblu lokalnym, gdzie działające instytucje czy organizacje są w stanie trafnie określić charakter istniejącego problemu, jego skalę oraz podjąć adekwatne środki zaradcze. Narkomania nie jest zjawiskiem jednorodnym. Jest problemem zdrowotnym ponieważ niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych tj. HIV, żółtaczką, choroby weneryczne. Stanowi również problem prawny czy kulturowy. Jednak narkomania to przede wszystkim kwestia społeczna. Przyjmowanie substancji psychoaktywnych może doprowadzić do uzależnienia, które powoduje wykluczenie społeczne, przyczynia się do przestępczości, bezrobocia, bezdomności, prostytucji, ubóstwa. Narkomania to choroba, która dotyka wszystkie grupy społeczne, niezależnie od wieku, wykształcenia czy też statusu materialnego. Zjawisko używania narkotyków ma z reguły także określone negatywne konsekwencje dla najbliższego otoczenia oraz zakłóca prawidłowe funkcjonowanie całego społeczeństwa, prowadząc do szeregu szkód i kosztów. Dlatego też stosowanie narkotyków nie może być kwestią, która jest obojętna społecznie.

Narkomania to nadużywanie środków psychoaktywnych, czyli narkotyków, do których zalicza się naturalne czy syntetyczne substancje oddziałujące na ośrodkowy układ nerwowy, powoduje m.in. zmiany świadomości, percepcji czy nastroju. Zjawisko narkomanii ma charakter procesu, czyli postępuje, ewoluuje i odznacza się zróżnicowaną dynamiką. Narkomania to nie tylko subkultura, ale również moda narkotykowa, która przebiega zgodnie z zachodzącymi w niej trendami. Młodzi ludzie swobodnie dokonują wyborów między dostępnymi używkami czyli alkoholem, narkotykami czy nikotyną. Moda na zażywanie narkotyków wzrasta. Powszechność narkotyków była głównie problemem miast, natomiast obecnie sięga terenów wiejskich. Substancje psychoaktywne mogą być dostępne w szkołach, na imprezach, dyskotekach oraz środowisku rówieśniczym. Istotne jest aby zapobiegać zjawisku narkomanii poprzez uświadamianie, jakie ryzyko niesie za sobą sięganie po narkotyki. Odpowiednio do stopnia ryzyka profilaktyka powinna być prowadzona na trzech poziomach tj.

1. Profilaktyka pierwszorzędowa, która jest adresowana do grupy niskiego ryzyka, są to działania prewencyjne, obejmujące szerokie i nie zdiagnozowane populacje poprzez promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji.
2. Profilaktyka drugorzędowa, która jest adresowana do grupy podwyższonego ryzyka, celem jest ograniczanie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych.
3. Profilaktyka trzeciorzędowa, która jest adresowana do grupy wysokiego ryzyka, czyli przeciwdziałanie pogłębiania się procesu chorobowego, umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo - wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności poprzez :

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii (art. 19 pkt. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii).
2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
3. Udzielenie rodzinom, w której występują problemy narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej,
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
5. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu narkomanii,
6. Udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

DIAGNOZA ZJAWISKA NARKOMANII

Diagnozę dotyczącą zjawiska narkomanii wśród młodzieży w celu opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 oparto na badaniach ankietowych z lat 2009 – 2012 przeprowadzonych w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz w ramach przygotowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008 – 2015. Kolejne badania monitorujące i ewaluacyjne zaplanowano na rok 2014. Tak więc Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 jest kontynuacją poprzednich programów.

W latach 2009 – 2012 przeprowadzono badania ankietowe w Publicznym Gimnazjum im. Krzysztofa Klenczona w Dźwierzutach. W badaniach wzięli udział uczniowie kl. I-III. Do udziału w badaniach zaproszono również uczniów kl. V ze Szkół Podstawowych na terenie gminy Dźwierzuty. Badania dotyczyły opinii młodzieży na temat zachowań ryzykownych.

Udział w badaniach ankietowych w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”

Rok	Klasa	Liczba badanych
2009	V Szkoła Podstawowa	72 osoby
2009	II Publiczne Gimnazjum	48 osób
2010 - 2011	I Publiczne Gimnazjum	112 osób
2011 - 2012	I - III Publiczne Gimnazjum	96 osób

Ankiety przechowywane są w Publicznym Gimnazjum w Dźwierzutach.

Uzyskane odpowiedzi pozwoliły określić poziom wiedzy uczniów o występujących w ich środowisku rówieśniczym zagrożeniach związanych z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków oraz przemocy oraz opinie uczniów na temat tych zagrożeń.

Wypowiedzi uczniów pogrupowano według zagadnień:

- poziom świadomości dotyczący uzależnień występujący w środowisku rówieśniczym,
- własne zachowania i sytuacje związane ze stosowaniem środków odurzających lub uzależniających,
- zdanie młodzieży na temat alkoholu,
- stosunek ankietowanych do palenia nikotyny i marihuany,
- opinia nastolatków dotycząca przemocy,

Z badań w ramach Kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł wynika, że młodzież z terenu Gminy Dźwierzuty sięga po środki psychoaktywne z powodu braku zajęcia, braku dostatecznej wiedzy na ten temat oraz na skutek zachowań dorosłych. Zdecydowana większość ankietowanych spośród uczniów klas I – III Publicznego Gimnazjum ma świadomość, że osoby z ich grupy rówieśniczej, znane z kontaktów koleżeńskich stosują środki odurzające oraz uzależniające. Wynika z tego, że prawie każdy uczeń może mieć dostęp do środków zagrażających ich zdrowiu lub życiu. Najpopularniejszymi używkami w ich otoczeniu są papierosy i alkohol. Niższy poziom świadomości dotyczy stosowania narkotyków. Może to być związane z występowaniem tego problemu w mniejszej skali. W porównaniu ze spożywaniem alkoholu i paleniem papierosów niewielka część ankietowanych miała kontakt z narkotykami. Co czwarty ankietowany przyznał, że palił papierosy, $\frac{3}{4}$ ankietowanych to osoby, które paliły papierosy w przeszłości. Prawie co 8 osoba spośród ankietowanych uważa, że można bezpiecznie palić marihuane.

Z przeprowadzonych badań ankietowych wśród uczniów szkół podstawowych wynika, że uczniowie mają kontakt z alkoholem. Najczęstszą przyczyną spożywania alkoholu jest namowa innych lub przyzwolenie dorosłych. Spośród badanych co czwarte dziecko udzieliło informacji, że w jego otoczeniu rówieśniczym znajdują się osoby, które sięgają po alkohol,

natomiast co trzecie dziecko miało kontakt z alkoholem. Papierosy pali połowa uczniów - jest to palenie okazjonalne, natomiast co ósmy uczeń pali codziennie. Prawie wszystkie dzieci mają świadomość, że można się dobrze bawić bez picia alkoholu. Co piąty uczeń (w latach 2009 - 2012) uważa, że paląc marihuanę nie można się uzależnić od narkotyków. Istnieje więc niebezpieczeństwo ulegania namowom na spróbowanie marihuany, a być może niektóre dzieci mogły mieć doświadczenia z tym związane.

Wnioski wynikające z przeprowadzonych badań:

Dzięki badaniom uzyskano informację o najczęściej stosowanych przez uczniów używkach. Stwierdzono, że młodzież sięga po nie z braku pomysłów, na zabicie nudy oraz jako ucieczkę od problemów. Często inspiracją do sięgania po używki jest środowisko rówieśnicze. Zdarza się, że problem pogłębiają dorośli, którzy przyzwalają dzieciom na spożywanie alkoholu i palenie papierosów. Badania wskazały również, że wśród dzieci i młodzieży są osoby, które potrafią preferować zdrowy styl życia i nie boją się odmawiać w sytuacjach zagrożenia.

Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- I. istnieje niebezpieczeństwo próbowania marihuany przez młodzież,
- II. istnieje ryzyko namowy ze strony innych na użycie środków odurzających,
- III. postawa dorosłych sprzyja sięganiu po alkohol - przyzwolenie ze strony dorosłych,
- IV. miejsca szczególnej dostępności narkotyków to szkoła, dyskoteka, bar, ulica (środowisko rówieśnicze),
- V. szeroki wachlarz narastających problemów związanych ze stosowaniem narkotyków doświadczanych przez młodzież tj. problem z rodzicami, przyjaciółmi, w szkole, kłopoty z policją, kłótnie i sprzeczki, przepychanki i bójki.

W 2008 roku zostały przeprowadzone badania wśród społeczności lokalnej (204 ankietowanych) w celu opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008 - 2015.

Na pytania dotyczące kontaktu dzieci i młodzieży z narkotykami odpowiedziało 204 ankietowanych - rodzice uczniów w wieku szkolnym i przedszkolnym. 93 ankietowanych (45,58%) stwierdziło, że ich dzieci uczestniczą w dodatkowych zajęciach w świetlicy wiejskiej lub innym miejscu. Zadowolonych z pracy szkół jest 159 ankietowanych (95,58 %). Nauczyciele interesują się rodzinami i podejmują współpracę według 162 ankietowanych (79, 41%). Bezpieczeństwo w szkołach pozytywnie oceniło 199 ankietowanych (97,54%).

Z przeprowadzonych badań wynika również, że wśród uczniów pojawia się zjawisko spożywania alkoholu, odpowiedzi twierdzącej udzieliło 37 ankietowanych (18,13%), negatywnej 159 (77,94%). Natomiast na dyskoteki chodzi 127 uczniów (62,25% ankietowanych), pali papierosy 28 osób (13,27%). 204 ankietowanych - 100 % stwierdziło, że koleżanki i koledzy ich dzieci nie stosują narkotyków. Jednak 15 - 7,35% osób stwierdziło, że w szkołach mają miejsce bójki wymuszanie pieniędzy.

Podsumowując badania można stwierdzić, że :

Największy procent dzieci uczestniczy w dyskotekach nocnych (ponad połowa udzielonych odpowiedzi przez ankietowanych), pojawiają się zachowania związane z ryzykiem uzależnień - spożywania alkoholu i palenie papierosów oraz konflikty z prawem tj. bójki i wymuszanie. Wraz z uczestnictwem w dyskotekach pojawia się ryzyko braku nadzoru nad dziećmi i młodzieżą ze strony dorosłych.

Do głównych problemów należą:

- I. Inicjacja narkotykowa przez coraz młodszą populację naszej gminy, której przyczynami jest stres, chęć zapomnienia o kłopotach, chęć uznania w grupie rówieśniczej, lepsza zabawa i nastrój, dodanie sobie odwagi itp.
- II. Dzieci, które są pozostawione bez opieki, rozpad rodziny, ciągły stres powodujący różnego rodzaju choroby somatyczne oraz emocjonalne u członków rodzin.

Niemożliwe jest określenie liczby osób, które nadużywają narkotyków oraz wynikających z tego skutków. Dlatego celowe i ważne jest zapobieganie stosowania narkotyków przez dzieci i młodzież poprzez profilaktykę i stwarzanie im miejsc do spędzania aktywnego wolnego czasu, jak i rozwijanie ich zainteresowań.

CELE PROGRAMU

1. Kreowanie lokalnej polityki przeciwdziałania narkomanii służącej zwiększeniu aktualnych i zapobieganiu nowych problemów narkomanii,
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, przeciwdziałanie przemocy domowej,
3. Zmniejszenie degradacji zdrowotnej, społecznej i ekonomicznej osób oraz rodzin ponoszących skutki nadużywania narkotyków,
4. Tworzenie warunków do przeprowadzenia zadań z zakresu profilaktyki skierowanej głównie do dzieci i młodzieży,
5. Prowadzenie szerokiej profilaktyki wśród rodziców,
6. Działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów związanych z narkomanią,
7. Zwiększanie efektywności działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach i placówkach systemu oświaty, ośrodka kultury,
8. Ograniczenie ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży związanych z używaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych,
9. Ograniczenie szkód zdrowotnych spowodowanych używaniem środków psychoaktywnych,
10. Działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów związanych z narkomanią,

ZADANIA Z ZAKRESU GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Zwiększenie liczby osób zajmujących się realizowaniem działań profilaktycznych.
 1. Prowadzenie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe dla osób realizujących zadania profilaktyczne obejmujące problematykę narkomanii, a w szczególności dla pracowników szkół, placówek oświatowych, pomocy społecznej, policji i innych grup podejmujących działania profilaktyczne,
 2. Zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych,
 3. Kursy i szkolenia dla przedstawicieli samorządu lokalnego oraz pracowników samorządowych zajmujących się problemami narkomanii.
2. Rozwijanie i popieranie działalności informacyjnej, edukacyjnej zapobiegawczej, szkoleniowej i prawnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, a w szczególności dzieci i młodzieży. Poradnictwo i organizacja pomocy społecznej.
 1. Podniesienie wiedzy społeczeństwa z zakresu narkomanii. Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w zapobieganiu narkomanii - wsparcie działalności organizacji pozarządowych i osób fizycznych,
 2. Podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat zapobiegania narkomanii, postaw rodzicielskich - współpraca z placówkami oświatowymi,
 3. Udzielanie rodzinom z problemami narkomanii pomocy psychologicznej, prawnej, informacyjnej,
 4. Szerzenie informacji na temat problemu narkomanii za pomocą ulotek, wykorzystanie strony internetowej Gminy oraz współpraca z instytucjami zajmującymi się problematyką,
 5. Prowadzenie świetlic profilaktycznych i socjoterapeutycznych,
 6. Wspomaganie prowadzenia zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży,

UCHWAŁY RADY GMINY 2010-2014

7. Prowadzenie konkursów na temat używania substancji psychoaktywnych,
8. Pogłębianie wiedzy na temat środków psychoaktywnych,
9. Prowadzenie grup wsparcia, zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i eksperymentujących ze środkami psychotropowymi i ich rodzin,
10. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, zajmującego się informacją, pomocą prawną oraz pierwszą interwencją w problemach narkotykowych,
11. Umożliwienie dzieciom i młodzieży twórczego, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego poprzez rozwój zainteresowań pod kierunkiem instruktorów i wychowawców poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i imprez profilaktycznych,
12. Wspieranie działalności kulturowej i sportowej prowadzonej w połączeniu z profilaktyką uzależnień,
13. Realizacja programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych pracujących na rzecz dzieci i młodzieży,

Realizatorzy i partnerzy w realizacji Programu Zapobiegania Narkomanii:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Placówki oświatowe,
- Służba zdrowia,
- Gminny Ośrodek Kultury
- Biblioteki (publiczna i szkolne)
- Parafie (Targowo, Dźwierzuty)
- Grupy w ramach zajęć profilaktycznych z elementami socjoterapii,
- Policja
- Urząd Gminy
- Organizacje pozarządowe

Spodziewane efekty:

Zwiększenie świadomości społecznej nt. środków odurzających i psychoaktywnych,

Promocja zdrowego stylu życia, wolnego od używek,

Przygotowanie nauczycieli i pedagogów do prowadzenia programów profilaktycznych,

Zmniejszenie ryzyka związanego z używaniem środków odurzających,

Diagnoza problemów z związanych ze zjawiskiem narkomanii,

Ograniczenie dostępności środków odurzających,

Podniesienie wiedzy dzieci i młodzieży na temat uzależnień oraz korzystania z profesjonalnych ofert profilaktyki,

Zwiększenie możliwości korzystania z profesjonalnych form pomocy dla osób uzależnionych,

ZASADY FINANSOWANIA ORAZ SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Program może ulec modyfikacji w trakcie jego realizacji ze względu na zmianę potrzeb społecznych wynikających z diagnozy problemu oraz w przypadku zmian zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Narkomanii stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz jest uzupełnieniem zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Dźwierzuty. Zadania wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach.

Głównym źródłem finansowania programu są środki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dźwierzutach.

Za merytoryczną i formalną prawidłowość wydatkowania środków przeznaczonych na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych odpowiedzialny jest Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Upoważnia się Przewodniczącego do występowania do Wójta Gminy Dźwierzuty z wnioskiem o przeniesienie środków finansowych pomiędzy zadaniami i paragrafami wydatków w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dźwierzuty.

Ewidencja księgową z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych prowadzona jest w Gminny Ośrodku pomocy Społecznej w Dźwierzutach.

Program został opracowany w oparciu o:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Z 2012 poz. 124)
- Badania ankietowe w ramach „Kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł” przeprowadzone w latach 2009 -2012.

Opracowanie:

Wioletta Wacławska - sekretarz GKRPA

[powrót](#)

Podmiot publikujący Urząd Gminy w Dźwierzutach

Wytworzył Dorota Gut - Podinspektor ds. Organizacyjnych 2014-02-07

Publikujący Krzysztof Kołakowski - Administrator BIP 2014-02-14 08:09